

**Vader Jurian: 'Vaderschap in ontwikkeling'
(VIO-coaching¹).
(versie 10-08-2021)**

Inleiding

Ik heb Jurian leren kennen als lid van de Ouder Adviescommissie Neonatologie binnen het Erasmus MC Sophia, Rotterdam. Daarnaast delen we het christelijk geloof en geloven wij beiden in Jezus Christus, onze Heer. Met instemming van Jurian staat dit interview op deze website.

Interview

Hoe was het voor jou om vader te worden (eigen verwachtingen; betekenis voor jouzelf, vanuit jouw eigen 'vaderbeeld'; "wat voor vader wil je zijn?")²

Mijn ervaring is dat je je wel een beeld kunt vormen van vaderschap voor de geboorte, maar dat je pas vader wordt op het moment dat het kind geboren wordt. Dit heeft mijn inziens te maken met het zien en ervaren dat je vanaf dat moment verantwoordelijkheid draagt voor je vrouw én kind. Er komt een gevoel van zorg naar boven. Dit merk ik ook bij medecollega's die voor het eerst vader worden. Direct na de geboorte wordt bijvoorbeeld het overwerken en blijven hangen op het werk minder. Ze zijn trouwer in het komen en doen van hun werk, omdat ze een verantwoordelijkheid hebben gekregen thuis.

Mijn verwachting van vaderschap was zorgen en verantwoordelijkheid nemen voor je gezin. Het voelde in die zin ook natuurlijk aan om vader te worden. Het geeft dus zin aan mijn leven. Je bent van betekenis voor je eigen gezin. Je hoeft niet iemand te worden, je bent het. Je mag het direct zijn en doen met wie je bent.

Het vaderbeeld van thuis is een hardwerkende vader, die een eigen onderneming had, betrokken in kerk en maatschappij, maar zeker ook oog had voor ons als gezin. Ondanks de nodige spanning van de ondernemingsleven of andere perikelen, hebben we vooral als gezin genoten van de vakanties. Dan vielen de verantwoordelijkheden weg voor m'n vader. Woorden als tijd en aandacht voor elkaar hebben, samen dingen doen, blijven dan wel over als herinnering. Ook het onvoorwaardelijk klaar staan als er echte shit is in je leven. Dat zijn ook de elementen die we nu nog steeds doen als vader - zoon momenten. Een voorbeeld is de 'broersdag' waar we samen met onze vader en de zwagers een dag erop uit trekken om herinneringen te maken en het leven te vieren.

Mijn eigen vaderbeeld is in lijn met wat ik heb geleerd: tijd en (onverdeelde) aandacht hebben voor je kind(eren), er voor ze zijn als er 'zorgen' zijn. In variatie daarop neem ik ze vaak mee naar het werk, vertel in Jip-en-Janneke taal wat ik doe (verantwoording van keuzes / avondbesteding bijv. kerkelijke en maatschappelijke betrokkenheid) en heb geleerd om juist te genieten van de kleine dagelijkse momenten, zoals kinderlijke uitspraken en het zien van hun levensvreugde.

Hoe heb je voorbereid (boek lezen ; welk boek/welke boeken, googelen, praten met andere vaders, ... ????)

In de voorbereiding was er maar een beperkte behoefte om te lezen over vaderschap. Weleens hoorde je een radioprogramma erover, of wist je op z'n minst dat er boeken over waren. De enkele boeken die ik heb, bijv. 'Een man naar Gods hart' (Langhenkel 1996) heb ik niet uitgelezen of zijn blijven hangen.

Wat wel heeft geholpen is het gesprek met andere jonge vaders, vrienden die ca. 10 jaar verder zijn in hun gezin, en de jonge stellen kring uit de kerk waarmee we 2-3x per jaar een BBQ avond hebben en deze thema's langskomen.

---

¹ VIO-coaching: neem contact op met Bob de Raadt: bobderaadt@live.nl; zie www.bobderaadt.nl/vaderschap.php

² - Raadt de, B., (2019) – Op de been blijven bij onmacht, angst en paniek; recensie m.b.t. het boek: *'Ik houd je vast! De kracht van aanraking'*, auteur: Annette Bakker (2019 – Utrecht: KokBoekencentrum Uitg.; vindplaats (14-12-2019): <https://www.vakbladvroeg.nl/op-de-been-blijven-bij-onmacht-angst-en-paniek/>

Hebben jullie het onderling (Annette en jij) er vaak over gehad: vaderschap/moederschap/ouderschap?

Vaak is een groot woord, maar het komt wel ter sprake. Vaak in vergelijking van bijv. beide eigen vaders in wat je ervan kunt leren en wat je anders wilt doen. Of als je andere voorbeelden ziet die je juist kunt waarderen of niet. Het gezamenlijk ouderschap bespreken we wel (maandelijks), veelal naar voorvallen met kinderen of bepaalde omstandigheden. In deze 30-fase (eerste 5-10 jaar na de geboorte) merk ik ook de behoefte om het ouderschap met je eigen ouders te bespreken. Mijn beeld is dat veelal de moeders die dit doen en door willen geven. Zelf bespreek ik ook veel dingen met m'n moeder over zowel het vaderschap als ouderschap. Ze heeft immers een hoop ervaring met een groot gezin.

Van wie heb jij een goed voorbeeld gekregen als 'papa'?

- 1) mijn eigen vader (ondanks tekorten);
- 2) mijn vrienden (3 stuks) die vader zijn geworden of verlangen vader te worden;
- 3) voorbeeldfiguren in je sociale context.

Hoe was voor jou de overgang van 'nog-geen-vader' naar all-in vaderschap?

De overgang voelde natuurlijk aan, gaf wel de gezonde spanning of 'ik' het ook zou kunnen, maar de trots/vreugde van je pasgeboren kind en het gewoon 'doen' gaven wel de rust om die ervaring op te doen. Daniël, onze zoon van 4, vroeg onlangs waar ik had geleerd op papa te worden, of er ook zoiets als een papaschool was 😊. Want hij wilde later ook zo'n papa worden. Dan word je wel even stil.

Hoe heb jij je vaderschap verder ontwikkeld na de geboorte van Daniël, zeker in zijn specifieke (medische) situatie? Door welke ervaringen? Door welke gesprekken? Door welke gedachten?

Wat voor mij een leerpunt is geweest is het er blijvend zijn voor je vrouw en kind. Van huis uit geleerd om er te zijn in situaties als er zorgen of shit is. Maar door de langdurigheid ervan (ca. 12 weken) heb ik moeten leren om in de shit ook m'n rust en oplaadmomenten te vinden. Die heb ik met name gevonden door de uitdaging van zo lang mogelijk buidelen met Daniël. Dat heeft mij geleerd om van betekenis en doel te zijn in de zorgen. Niet zozeer door te zorgen, maar onvoorwaardelijk je tijd en onverdeelde aandacht te geven aan de situatie, ook voor langere tijd. Dat moet qua context (werk, andere kinderen etc.) wel gegund / gegeven worden.

De gedachten die daarbij helpend zijn geweest zijn dat er maar één echte vader kan zijn voor het kind, dat is zijn eigen vader. Je kan niet iemand anders deze taak laten vervullen. Jij bent als ouder relevant, van grote betekenis in het (herstel) van je kind. Laat anderen dan ook doen waar zij wel kunnen helpen, zoals eten koken, wassen, strijken etc.

Hoe omschrijf jij nu jouw vaderschap?

Een ontspannen vader die geniet van het gezin, oog heeft voor zorgen, noden en ontwikkeling van de kinderen en hun daarin beschermt, prikkelt en bewust maakt.

Daarnaast een vader die bewust is van zijn eigen verantwoordelijkheid hierin. Door opbouwende kritiek te waarderen, te blijven leren, vergeving te vragen voor wat mis ging. Ook besef ik dat mijn vaderschap een blauwdruk geeft voor hun eigen (beeld van) vaderschap.

Met andere woorden: een dankbare vader die niet onrustig wordt van de gezonde spanning die deze verantwoordelijkheid met zich meebrengt.

Wat betekent 'buidelen' voor jou?

Buidelen is te midden van onrust een plaats van rust waarin je onverdeelde aandacht voor je kind hebt. Het er 'zijn' voor je kind, dat geeft betekenis en heeft in mijn ervaring mij bespaard voor een trauma (PTSS) en eerder een dankbare herinnering opgeleverd. Sterker nog; ondanks zijn leeftijd valt Daniël

het beste in slaap door tot rust te komen via buidelen (ca. 15-30 minuten) per dag. Dat is dan ook gelijk het vader-zoon moment van de dag (ca. 5 dagen per week) De overige dagen zijn voor moeders :) Andersom gezien is het dus voor Daniel ook een waardevol moment geworden om tot rust te komen. Een veilige plaats. Een zoon-vader moment.

Hebben jullie een taakverdeling gemaakt als ouders (als moeder, als vader)?

Ja, wij hebben een taakverdeling als ouders. Niet perse traditioneel, omdat ik als vader op het strijken en schoonmaken na me bezig houdt met stofzuigen, eten koken, ramen zemen, zorgen voor de kinderen (o.a. 1x per week vaderdag), huiswerk helpen, etc.

Hebben jullie hulp in kunnen schakelen vanuit jullie familienetwerk?

Jazeker, zowel in familie als in het dorp is (veel) hulp geboden. Dat heeft ons bijvoorbeeld de mogelijkheid gegeven zoveel te buidelen bij Daniël.

Kwam vaderschap in de knel te zitten? (ervaringen op de afdeling neonatologie; bejegening/omgang met ouders vanuit de afdeling)

Niet perse, eerder dat het opviel dat ik er als vader veel was (i.t.t. andere vaders blijbaar?). Wel een moment dat ik de nachten met Daniël sliep en 's morgens geen ontbijt kreeg van de afdeling omdat alleen de moeder dat mocht krijgen. Blijkbaar was de vooronderstelling dat alleen moeders de nachten doorbrachten bij hun kind. Maar dat was snel geregeld dat het om één ouder (ongeacht papa of mama) ging die op de kamer was.

Welke afspraken heb jij gemaakt/kunnen maken met jouw werkgever t.a.v. afwezigheid en verlof? Hoe liep dat contact?

De ervaring van mijn afdelingshoofd zelf met een vergelijkbare situatie van z'n kleinzoon was ca. 10 dagen in het ziekenhuis bij een vroeggeboorte. Dus de eerste periode ging redelijk goed (ca. 2 weken). Daarna kwam door personeelszaken spanning erop, omdat de buitengewone verlofdagen (10 stuks) op waren, en zelf ziek melden mocht niet, 'want mijn zoon was ziek en ik niet' vonden ze. Toen heeft mijn afdelingshoofd bemiddeld met de afspraak: 'Als jij je best doet om zo snel als mogelijk, indien de situatie het toelaat, te gaan werken, zorg ik ervoor dat je geen zorgen hoeft te maken over je inkomsten Daarmee was ook gelijk de administratieve druk eraf en heeft het mij geholpen om zodra het kon qua situatie en energie om weer enkele uren op te gaan bouwen. Bijkomend aspect was dat ik mij volledig kon focussen op de situatie, door deze opstelling van mijn werkgever. Waarschijnlijk heeft het mij ook bewaard voor een langdurig ziekteverzuim op een later moment, als de 'klap' pas binnenkomt.

Wat betekent het tweede kind (Daniël) voor jou?

Bij Daniel heb ik nog meer als bij Marilyn ervaren wat het is om er onvoorwaardelijk te zijn voor je kind. Dat heeft ook uitgewerkt door te investeren in Marilyn om haar nog beter te leren begrijpen. Het buidelen heeft meegewerkt in de ontdekking wat hechting is met je kind, en bewust gemaakt dat het niet te laat is met de oudste door juist tijd door te brengen met haar. Daniel heeft dus het vaderschap in mij uitgebreid, meer diepgang gegeven.

Benoem jouw sterke kanten als vader.

Humor, nieuwsgierigheid ('papa, waarom weet je alles?'), enthousiasme, motivator, oog voor (onderlinge) communicatie, behoeften, een veilige haven zijn en geborgenheid geven

Hoe kijk je terug op onze gesprekken? Wat heeft dat jou (jullie) opgeleverd?

Onze gesprekken waren niet in de periode van Daniel maar meer daarna vanuit de Ouder Terugkom Avonden en Ouderadviescommissie. Maar mijn waardering is dat je zo bewust bezig bent met het

belang van vaderschap uitdragen en de erkenning van vaders daarin. Vaders zijn van ongekend belang in het opgroeien van kinderen.

Wat betekent 'Abba' voor jou? Wie is daarbij jouw grootste inspiratiebron (persoon, tekst, verhaal)?

In God als Vader zien, zit voor mij ook een gezonde spanning. Het besef dat hij voor mij uit liefde verantwoordelijkheid draagt voor mijn leven. Dat geeft vrijheid om te leren met vallen en opstaan mijn weg te gaan. Ook als vader.

Heb je een advies voor andere (aanstaande) vaders?

Vaderschap kun je niet leren, je wordt het op het moment van geboren worden. Maar leer vanaf dat moment wel wat het wel en niet is door gesprekken, informatie in te winnen en te reflecteren op het vaderschap van je eigen vader of voorbeeldfiguren in je omgeving.

.....(wat je verder nog wilt vertellen; vul gerust relevante zaken aan)

Wat belangrijk blijft om te blijven benoemen naar je eigen vader is dat juist zijn wezen als vader en trotse opa van mijn kinderen er toe doet. We kijken als mensen vaak naar wat we doen i.p.v. wie we (mogen) 'zijn' voor anderen!

Literatuur:

- Bakker, Annette (2019) *Ik houd je vast! De kracht van aanraking'* - Utrecht: Uitg. KokBoekencentrum. ISBN 9789043532815; <https://www.puurvandaag.nl/boekentips/boek-van-de-week-ik-houd-je-vast/>
- Jong, Shanna de (2020) – *Handboek Vroeggeboorte, voor ouders van prematuren. Informatie en tips uit de praktijk, wetenschappelijk onderbouwd* – Antwerpen/Utrecht: Kosm.s Uitg.
- Langhenkel, Dick (1996) - *Man naar Gods hart* – Uitg. Boekencentrum B.V. – ISBN: 9789023908845.
- Raadt, B. de, (2018). 'Huidhonger' vraagt om betrokken vaders; *Vroeg, Vakblad over vroegsignalering en integrale vroeghulp* 35/2:4-5, zomereditie.
- Raadt, B. de (2021) – *Vaderschap – in de context van sociale verloskunde en sociale neonatologie (MKC): een dynamische verkenning* – (brontekst - interne notitie; eigen beheer).
- <https://www.vakbladvroeg.nl/op-de-been-blijven-bij-onmacht-angst-en-paniek/> - boekrecensie door Bob de Raadt; vermeld op www.bobderaadt.nl
- www.bobderaadt.nl

